

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentów wsi Somonino

Zleceniodawca: Gmina Somonino

Opracowanie:

mgr Katarzyna Kusztełak // 2021

27.07.2021 – 4.08.2021

Spis treści:

1. Wiadomości ogólne	3
1.1. Wstęp	3
1.2. Podstawy prawne	3
1.3. Zakres przedmiotowy prognozy	3
1.4. Metodyka	5
1.5. Materiały wyjściowe	6
1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	7
2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu	11
3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem planu	12
3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego	12
3.2. Obszary chronione	17
3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska	18
3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji	19
3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu	19
3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego	20
3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska	21
4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego	21
4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu	21
4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko	25
4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000	25
4.4. Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	30
4.5. Zgodność m.p.z.p. z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami	30
4.6. Podsumowanie prognozy	31
5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska	32
6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko	32
7. Wnioski	33
8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	33
Załącznik: Oświadczenie autora prognozy	36

1. Wiadomości ogólne

1.1. Wstęp

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest elementem procedury oceny oddziaływania na środowisko planu. Rolą tego opracowania jest wskazanie na minimalizowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko przyrodnicze, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń planu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w planie.

Celem prognozy jest ocena miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w aspekcie ochrony zasobów naturalnych środowiska przyrodniczego i przedstawienie przewidywanych przekształceń środowiska i warunków życia ludzi w wyniku realizacji projektu planu.

Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami projektu planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

1.2. Zakres powierzchniowy prognozy

Niniejszą prognozę sporządza się na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części gminy Somonino. Teren opracowania obejmuje obszar określony w uchwale Nr XV/137/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Somonino. Obszar planu obejmuje 5 terenów, oznaczonych na rysunkach nr 1 - 5 prognozy, jego powierzchnia to ok. 37,56 ha.

1.3. Zakres przedmiotowy prognozy

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wykonanego zgodnie z uchwałą Nr XV/137/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Somonino.

Na terenie opracowania obowiązuje plan miejscowy. Częściowo zmiana zachowuje dotychczasowe przeznaczenie, modyfikując nieznacznie kwestie dotyczące układu komunikacyjnego czy też zapisów dotyczących wskaźników urbanistycznych. Pozostałe zapisy nieznacznie modyfikują przeznaczenie terenu poszerzając funkcje mieszkalną o usługi, a także doprecyzowując udział usług publicznych. Zasadniczy charakter opracowania nie ulegnie zmianie jedynie niewielkim modyfikacjom.

Obecnie w części opracowania znajdują się tereny mieszkaniowe, usługowe w tym usługi publiczne, na pozostałym obszarze znajdują się tereny rolne, zieleni nieurządzonej, spontanicznie porastającej w miejscach zaniechanej funkcji rolnej.

Uchwalenie planu miejscowego ma między innymi na celu dostosowanie zapisów miejscowego prawa do przyjętego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Somonino.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.). Oznacza to, że prognoza musi zawierać:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy.

W prognozie powinno przedstawić się: rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru a w przypadku prognozowanego negatywnego oddziaływania na Obszar Natura 2000, biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego

wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

1.4. Metodyka

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Rysunek 1. Teren gminy Somonino na tle powiatu, województwa i kraju, źródło Internet.

Wzięto także pod uwagę skalę planu, ze szczególnym uwzględnieniem możliwego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

Niniejsza prognoza została opracowana stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowana do zawartości i stopnia szczegółowości ocenianego dokumentu.

Wnioski do planu sformułowano w oparciu o zapewnienie podstawowego funkcjonowania i ochrony terenów najcenniejszych przyrodniczo na omawianym obszarze i w jego otoczeniu oraz zgodności projektu planu ze wskazaniami zawartymi w opracowaniu ekofizjograficznym.

1.5. Materiały wyjściowe

Przy opracowywaniu posłużono się następującymi materiałami wyjściowymi:

- *Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Somonino w 2018 roku*, 2019
- *Jaroszewski W., Marks L., Radomski A., 1985, Słownik geologii dynamicznej*, Wydawnictwa Geologiczne
- *Kleczkowski A.S., (red.) 1990, Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony 1:500000 – Wyd. AGH, Kraków*
- *Kondracki J., 1994, Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, PWN, Warszawa
- *Krajowy plan gospodarki odpadami 2030*, 2016
- *Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022*, 2019
- *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030*, 2016
- *Program Ochrony Środowiska Powiatu Kartuskiego – 2030*, 2019
- *Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025*, 2018
- *Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Somonino na lata 2004-2011*, 2004
- *Program Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kartuskiego 2030*, 2019
- *Program Ochrony Środowiska Gminy Somonino na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025*, 2018
- *Raport o stanie środowiska w województwie pomorskim w 2018 r.*, 2019 Biblioteka Internetowa WIOŚ Gdańsk
- *Richling A, Solon J., 1998, Ekologia krajobrazu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa;
- *Roczna ocena jakości powietrza dla województwa pomorskiego - raport za 2019 rok*, 2020, Biblioteka Internetowa WIOŚ Gdańsk
- *Strategia Rozwoju Gminy Somonino na lata 2020-2029*, 2019
- *Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego na lata 2016 -2040*, 2016
- *Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030*, 2019
- *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy*, 2020
- *Szafer W., Zarzycki K., 1977, Szata roślinna Polski*, PWN, Warszawa
- *Szponar A., 2003, Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
- *Woś A., 1996, Zarys klimatu Polski*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań

Strony internetowe (dostęp: 2021):

- www.pomorskie.eu
- www.codgik.gov.pl
- www.geoportal.gov.pl
- www.google.maps.pl
- www.gdansk.rdos.gov.pl
- www.mos.gov.pl
- www.pgi.gov.pl
- www.psh.gov.pl

Przepisy:

- *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839)*

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 poz. 112.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 103.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014 poz. 1408)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098)
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2021 r. poz. 710 ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 624 ze zm.)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161 ze zm.)
- Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187)

Ponadto opracowanie oparto także na podstawie inwentaryzacji terenowej.

1.6. Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia niniejszego opracowania oraz sposoby, w jakich zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Główne zobowiązania międzynarodowe Polski w dziedzinie ochrony środowiska wynikają z członkostwa w Unii Europejskiej. Dokumenty te wyszczególnione poniżej znajdują odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim poprzez odpowiednie ustawy i rozporządzenia, a także inne dokumenty o znaczeniu strategicznym.

Do najważniejszych dokumentów programowych Unii istotnych dla wprowadzania koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju należą:

VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór – który stanowi 6 już program polityki ekologicznej UE, który formułuje 4 główne cele działania w zakresie ochrony środowiska na lata 2001 – 2010. Są to:

- zmiany klimatyczne – celem jest ograniczenie emisji gazów cieplarnianych o 8% w latach 2008 – 2012 (wspieranie zużycia odnawialnych źródeł energii);
- przyroda i bioróżnorodność – przywrócenie struktury i funkcjonowania systemów przyrodniczych;
- środowisko a zdrowie – redukcja zagrożenia pestycydami i chemikaliami;

- zasoby naturalne i odpady – zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i zmniejszenie ilości odpadów.

Sformułowane powyżej kierunki głównych działań określają cele strategiczne dotyczące ochrony środowiska i na jego podstawie opracowywane są kolejno programy lokalne, regionalne i krajowe.

Kolejnym istotnym dokumentem jest Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE, która za jeden z głównych celów uznaje ochronę środowiska naturalnego poprzez:

- zachowanie potencjału Ziemi,
- respektowanie ograniczeń naturalnych zasobów,
- zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego i poprawy jego jakości,
- przeciwdziałanie i ograniczenie zanieczyszczeniu środowiska,
- propagowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji, tak by oddzielić wzrost gospodarczy od degradacji środowiska.

Ponadto wyodrębniono siedem głównych wyzwań, którym przypisano cele ostateczne i operacyjne oraz działania:

- ograniczenie zmian klimatycznych oraz zwiększenie udziału czystej energii (ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału paliw alternatywnych),
- zrównoważony transport - proekologiczna przebudowa modelu transportowego (wzrost udziału transportu kolejowego, wodnego i publicznego w strukturze transportu ogółem),
- promowanie zrównoważonej konsumpcji i produkcji (zwiększenie udziału ochrony środowiska w rozwoju gospodarczym),
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi (unikanie ich nadmiernej eksploatacji) oraz zahamowanie degradacji różnorodności biologicznej,
- zwiększenie bezpieczeństwa zdrowotnego (bezpieczeństwo i wysoka jakość produktów żywnościowych, produkcja i użytkowanie środków chemicznych w sposób bezpieczny dla zdrowia ludzi i środowiska),
- promowanie integracji i solidarności społecznej oraz stabilnej jakości życia,
- wyzwania w zakresie globalnego ubóstwa i trwałego rozwoju.

Kolejnym dokumentem jest Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – jest to dokument programowy Komisji Europejskiej, który obejmuje tematykę rozwoju zrównoważonego poprzez wspieranie gospodarki efektywnej korzystającej z zasobów środowiska. Do celów nadrzędnych należy ograniczenie emisji CO₂ (nawet o 30%), zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%.

Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić:

- dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (**Dyrektywa Ptasia**)
- dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (**Dyrektywa Siedliskowa**)

Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania nie powinna wpłynąć negatywnie na obszary NATURA 2000. Najbliższy z nich znajduje się w oddaleniu ok. 1,3 km. Jest to obszar Natura 2000 Hopowo PLH220010. Natomiast kolejne obszary tj. Jar Rzeki Raduni PLH220011 znajduje się w odległości ok. 4,1 km. Skala zmian będzie nieść jedynie lokalne oddziaływanie na tereny planu, skala zmian zaproponowana planem będzie nieodczuwalna w dalszej odległości.

Oprócz ww. aktów prawnych na uwagę zasługują także:

- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (**dalej: dyrektywa SOOŚ**)
- dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (**dalej: dyrektywa OOS**)

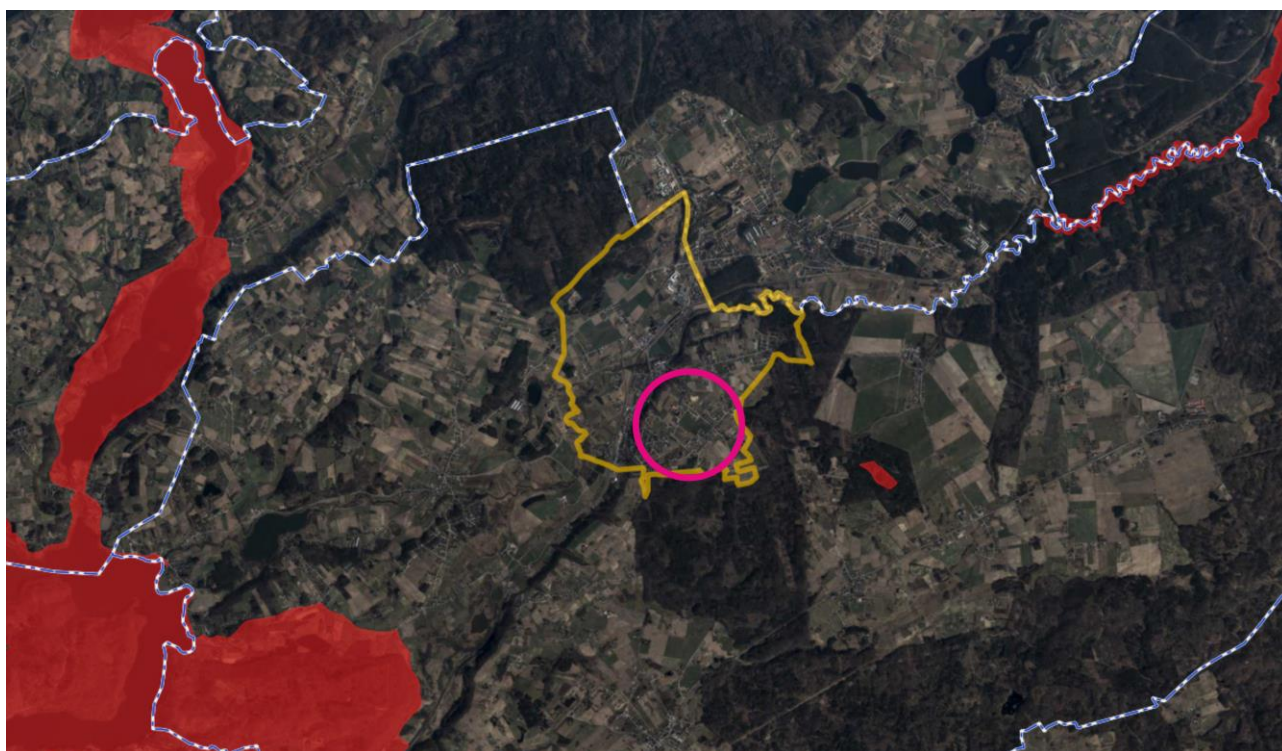
Celem Dyrektywy nr 2001/42/WE „...jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju, poprzez zapewnienie, że zgodnie z niniejszą dyrektywą dokonywana jest ocena wpływu na środowisko niektórych planów i programów, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko”. Dyrektywa nr 85/337/EWG dotyczy oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko.

Cele przedstawione w ww. dokumentach i aktach prawnych Wspólnoty Europejskiej są podstawą rozwiązań prawnych obowiązujących w Polsce. Najważniejszym z nich jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polski, która w art. 5 wskazuje, że - „Rzeczpospolita Polska (...) zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”.

Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in. dokumenty: Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju – pierwsza próba określenia wizji Polski do roku 2025 wskazująca główne kierunki działań w zakresie polityki społecznej, rozwoju gospodarki i polityki państwa w zakresie ochrony środowiska, gospodarki przestrzennej i regionalnej. Strategia oparta została na koncepcji trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Z punktu widzenia niniejszego opracowania szczególnej wagi nabiera aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym ujęty w Polityce Ekologicznej Państwa 2030. Projektowany dokument powinien spełniać wymogi zawarte w tym dokumencie tj. uwzględniać kształtowanie ładu przestrzennego pozwalając na

racjonalną gospodarkę zasobami gminy w tym terenami cennymi przyrodniczo, uwzględniając powiązania ekologiczne i możliwości rozwoju przestrzennego.

Rysunek 2. Teren wsi Somonino na tle najbliższych obszarów Natura 2000.

W zakresie zagadnień związanych z odpadami w Polsce obowiązuje Krajowy plan gospodarki odpadami 2022, który wszedł w życie w sierpniu 2016 r. odnosi się on do postępowania z odpadami należy przede wszystkim zapobiegać powstawaniu odpadów, następnie zapewnić ich przygotowanie do ponownego użycia, recykling, w dalszej kolejności inne procesy odzysku, a w ostateczności unieszkodliwianie. Gospodarowanie odpadami zgodnie z wskazaną wyżej hierarchią umożliwi dalsze pogłębianie obserwowanego w ostatnich latach zjawiska, jakim jest oddzielanie wzrostu masy wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego.

Biorąc pod uwagę szczebel wojewódzki do jednego z najważniejszych dokumentów należy Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025 – jest to program, który: wskazuje wojewódzkie priorytety i cele ochrony środowiska wraz z działaniami prowadzącymi do ich osiągnięcia; określa harmonogram realizacji zadań na lata 2018-2025, zasady zarządzania programem oraz źródła finansowania jego wdrażania. Dokument wyznacza szereg priorytetów dotyczących ochrony zasobów przyrodniczych, zwiększania zasobów leśnych czy cennych gruntów rolnych, wskazuje na racjonalną gospodarkę eksploatacyjną ale także skupia się na kierunkach rekultywacji czy na programach redukujących zanieczyszczenia z różnych źródeł. Dokument też wyznacza standardy w zakresie edukacji ekologicznej, tak ważnej dla kształtowania pozytywnych podstaw społecznych.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, to plan, którego głównym celem jest utworzenie w województwie zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska. Dokument jest obecnie aktualizowany.

Szczebel regionalny to przede wszystkim Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kartuskiego – 2030, którego głównym celem jako dokumentu operacyjnego jest wskazanie podstawowych problemów w zakresie ochrony środowiska w regionie oraz przedstawienie perspektywicznych kierunków ich rozwiązywania. W programie uwzględniono także wszystkie aspekty ochrony środowiska i zrównoważonego użytkowania jego zasobów.

Lokalne dokumenty, które przenoszą uwarunkowania powyżej wymienionych dokumentów na grunt gminy to między innymi Strategia Rozwoju Gminy Somonino na lata 2020-2029, która przedstawia strategiczne i operacyjne cele rozwoju gminy w odniesieniu do stanu istniejącego – diagnozy, przedstawiając jednocześnie możliwość i czas osiągnięcia i ewaluacji założonych rozwiązań.

Kolejnym dokumentem jest Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Somonino na lata 2004-2011 – który zawiera analizę stanu gospodarki odpadami na terenie gminy (rodzaj, ilość, źródła powstawania odpadów oraz system zbierania odpadów) oraz prognozę dalszych zmian w zakresie gospodarki odpadami i który wymaga aktualizacji. Obecnie dokumentem w oparciu, o który gmina opracowuje kwestie związane z odpadami jest coroczna Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Somonino. Ostatnia za 2018 roku dostępna na łamach strony www gminy.

Kolejnym dokumentem jest Program Ochrony Środowiska Gminy Somonino na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025, który wskazuje na konieczność ochrony poszczególnych elementów środowiska w gminie wskazuje na problemy oraz wyznacza kierunki ich rozwiązania.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, miedzycłonkowskim i krajowym zostały uwzględnione w planie zagospodarowania (w zakresie zapisania jak najbardziej racjonalnych zasad kształtowania przestrzeni objętej planem, uwzględnia on także uwarunkowania wynikające z zapisów dokumentów strategicznych z zakresu ochrony środowiska przyrodniczego), dla którego sporządzona została niniejsza prognoza.

2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu

Ze względu na charakter i skalę zmian, jakie niesie ze sobą realizacja planu nie przewiduje się konieczności szczególnej analizy skutków postanowień przedmiotowego dokumentu. Oddziaływanie na środowisko, związane z planowanym przekształceniem terenu i wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej i towarzyszących jej nieuciążliwych zabudowań, nie zmieni się na tyle silnie by konieczne było wprowadzanie nowych narzędzi i metod obserwacji środowiska. Przede wszystkim powinno wiązać się z zastosowaniem przepisów zawartych w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.).

Ustawa EIA reguluje przede wszystkim kwestie postępowania w zakresie ocen oddziaływania inwestycji na środowisko. Oczywiście zakładając, że zagospodarowanie przestrzenne fragmentów gminy Somonino zostanie przeprowadzone zgodnie z zapisami projektu miejscowego planu w korelacji z obowiązującym na tym terenie Studium, i nie będą lokalizowane tam obiekty, dla których potrzebne jest sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko, przeprowadzanie dodatkowych analiz nie będzie potrzebne. Zatem sprawdzanie jakości środowiska może odbywać się w ramach indywidualnych zamówień lub w ramach monitoringu środowiska województwa.

Analizę skutków realizacji postanowień planu można wykonać w ramach oceny aktualności studium i planów sporządzanych przez Wójta Gminy Somonino. Opracowanie takie opiera się głównie na rejestrach wydanych decyzji o ustaleniu warunków zabudowy, uchwalonych planów oraz weryfikacji aktualności Studium. Obowiązek wykonywania analiz wynika z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.). Należałoby tu zwrócić szczególną uwagę na realizację planu w zakresie urządzania zieleni, krajobrazu i zachowania powierzchni biologicznie czynnej ustalonej w planie czy prawidłowego kształtowania krajobrazu.

Ponadto, do wykonania analiz możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie. Ocenę aktualności studium i planów powinno się sporządzać, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Z tą samą częstotliwością wykonywana byłaby analiza skutków realizacji postanowień planu, jeśli oczywiście nastalaby taka konieczność.

3. Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego rejonu objętego projektem planu

3.1. Krótka charakterystyka poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego

Gmina Somonino położona jest w centralnej części województwa pomorskiego, w powiecie kartuskim i jest jedną z 8 gmin powiatu. Jednostka zajmuje obszar o powierzchni 112,11 km², granicząc: na zachodzie – z Gminą Stężyca, na północy – z Gminami Kartuszy i Żukowo, na wschodzie – z Gminą Przywidz, na południu – z Gminami Kościerzyna i Nowa Karczma.

Rzeźba terenu

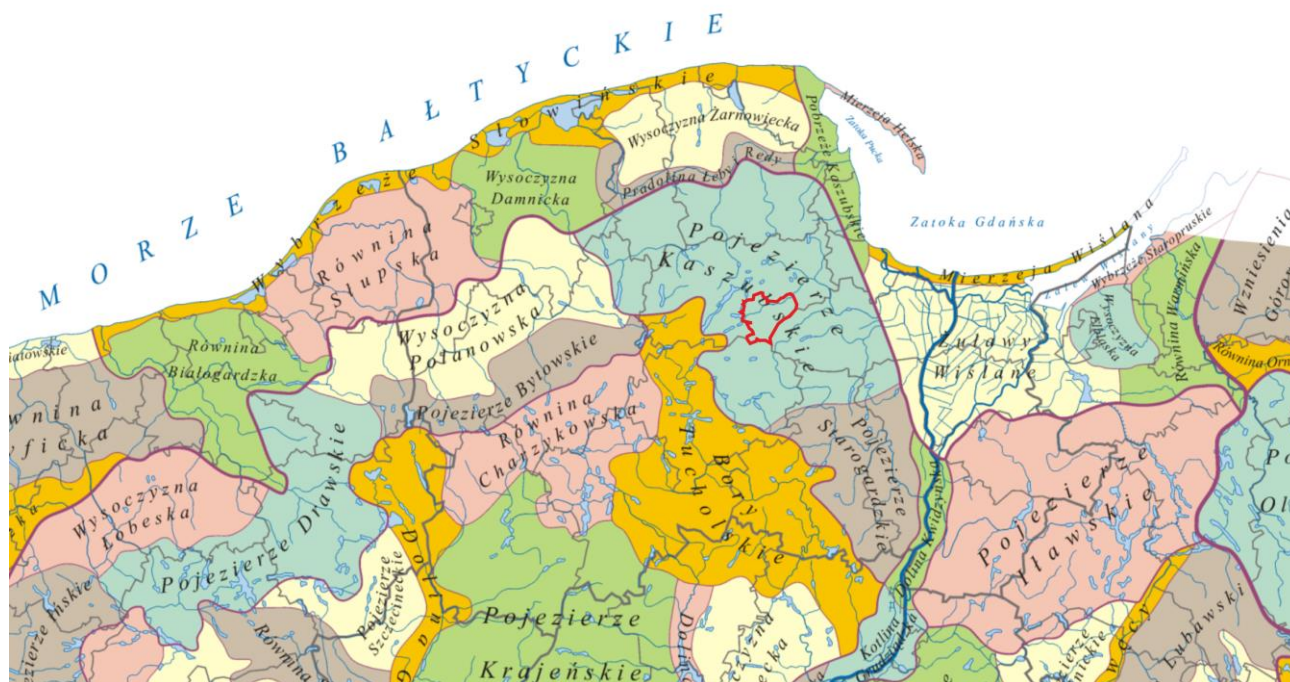
Obszar Gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu. Najwyższy punkt zlokalizowany w okolicach wsi Kaplica ma wysokość 296,2 m n.p.m., najniżej położone tereny znajdują się w dolinie rzeki Raduni i osiągają wysokość nieco powyżej 157 m n.p.m. Dominującą powierzchniowo formą terenu jest wysoczyzna morenowa, ponad którą wznoszą się pagóry moren czołowych. Formami ukształtowania terenu są:

- morena denna płaska, falista lub pagórkowata, która tworzy dominującą powierzchniowo na obszarze Gminy formę terenu w postaci wysoczyzny morenowej,
- morena czołowa występująca w postaci wałów, wzgórz i pagórów, typowe wzniesienia moren czołowych występują w zachodniej części Gminy – Jastrzębia Góra, Trzebińska Góra, Koszowatka, Góra

Kolańska Huta oraz w okolicach fragmentów wsi Somonino i Kaplica, a także w innych rejonach Gminy jako mniejsze ciągi czy izolowane formy,

- rynny subglacialne podłużne, głęboko wcięte w powierzchnię wysoczyzny obniżenia powstałe w trakcie deglacjacji lądolodu, występujące jako złożone układy rynien biegnących od jeziora Ostrzyckiego w kierunku wschodnim
- sandry będące wynikiem działalności wód roztopowych osadzających materiał piaszczysto – żwirowy, występujące m.in. w okolicach Zamkowej Góry,
- wytopiska powstałe głównie wskutek wytapiania się brył martwego lodu; występują licznie zarówno na wysoczyźnie morenowej jak i na obszarach sandrowych, częściowo są podmokłe, wypełnione przez oczka wodne lub zatorfione, niektóre z nich zostały włączone do sieci odpływu powierzchniowego.

Zgodnie z fizyczno - geograficzną regionalizacją Polski, wg J. Kondrackiego, w ogólnym podziale, obszar Gminy położony jest w obrębie następujących głównych jednostek: megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa, prowincja – Niż Środkowoeuropejski, podprowincja – Pojezierza Południowobałtyckie, makroregion – Pojezierze Zachodniopomorskie, Pojezierze Wschodniopomorskie, Pojezierze Południowopomorskie, mezoregion - Pojezierze Kaszubskie.

Rysunek 3. Teren gminy Somonino na podziału fizycznogeograficznego wg Kondrackiego, źródło Internet.

Geologia:

Na terenie Gminy Somonino brak jest powiązania dzisiejszej rzeźby terenu z budową geologiczną podłoża, co jest wynikiem (typowego dla obszarów młodoglacjalnych) rozwoju geologicznego, gdzie niemal wyłączną siłą rzeźbotwórczą jest erozyjna i akumulacyjna działalność zlodowaceń plejstoceńskich. Wśród utworów akumulacji lodowcowej i działalności wód fluwioglacjalnych najczęściej występują: gliny zwałowe z głazami narzutowymi, utwory piaszczysto – żwirowe o różnej grubości (od ilastych i pyłowych do potężnych głazów), iły, mułki i in. Z epoką holoceniową wiążą się osady rzeczne w postaci głównie piasków i żwirów, osady rzeczno

– jeziorne: m.in. ility, muły, margle i piaski oraz jeziorno – bagienne zbudowane z namutów organicznych, iłw jeziornych i torfów.

Surowce mineralne:

Na analizowanym obszarze planu miejscowego nie występuje żadne udokumentowane złożo surowców mineralnych (Centralna Baza Geologiczna Państwowego Instytutu Geologicznego).

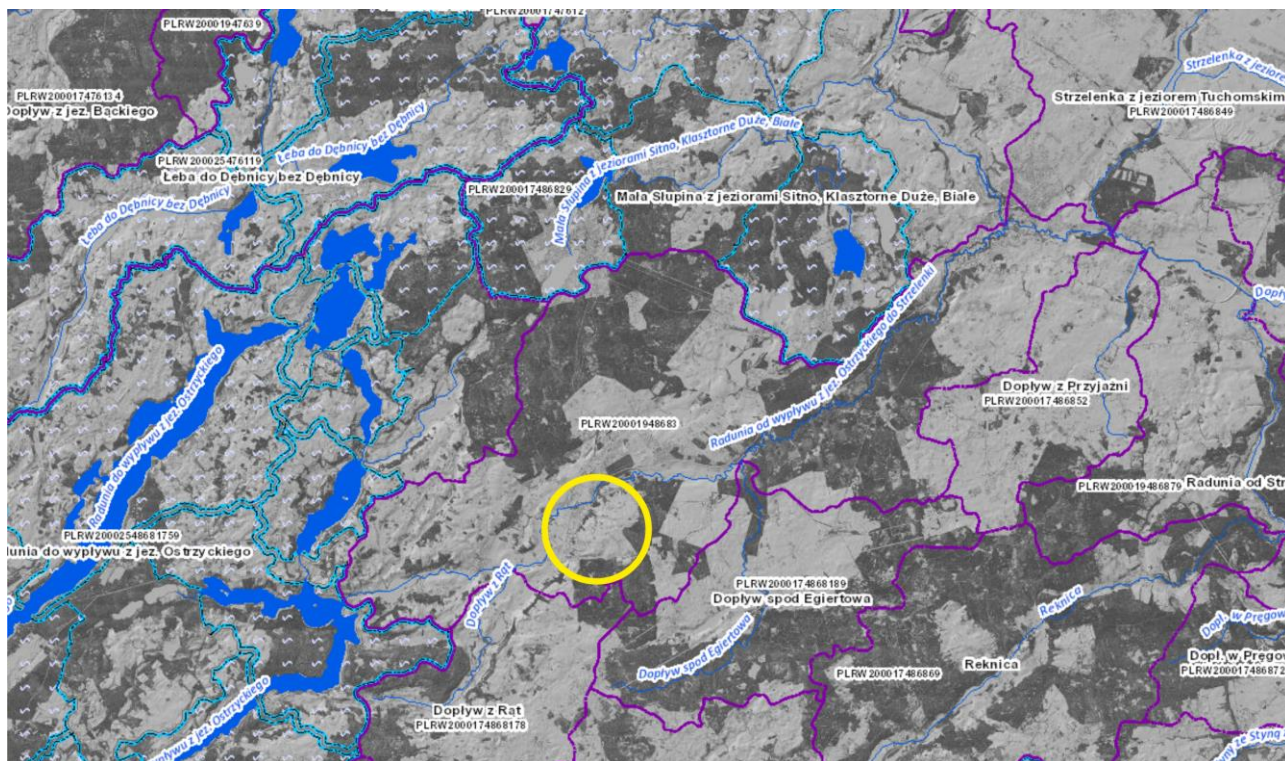
Wody powierzchniowe:

Znaczna część gminy (poza jej południową częścią należącą do systemu rzeki Wierzyca) położona jest w zlewni rzeki Raduni. Rzeka Radunia, wypływająca z mokradeł na obszarze gminy Stężyca, przepływa w swym górnym biegu przez szereg dużych jezior znajdujących się w Rynnie Raduńsko – Ostrzyckiej. Zbiorniki te, stanowiąc główne źródło zasilania rzeki, decydują o jej ustroju hydrologicznym. Obszar obrębu Somonino, a zatem terenów objętych uchwałą zmiany planu, znajduje się w Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelenki PLRW20001948683.

Tabela 1. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze opracowania

Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP)		Lokalizacja				Status	Ocena stanu	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Derogacje	Uzasadnienie derogacji	
Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód powierzchniowych (SCWP)	Region wodny	Obszar dorzecza							Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej (RZGW)
				Kod	Nazwa						
PLRW20001948683	Radunia od wypływu z jez. Ostrzyckiego do Strzelinki	DW1406	region wodny Dolnej Wisły	2000	obszar dorzecza Wisły	RZGW w Gdańsku	Silnie zmieniona część wód	dobry	zagrożona	4(4) - 1	Przesunięcie terminu osiągnięcia celu z powodu konieczności dodatkowych analiz oraz długości procesu inwestycyjnego.

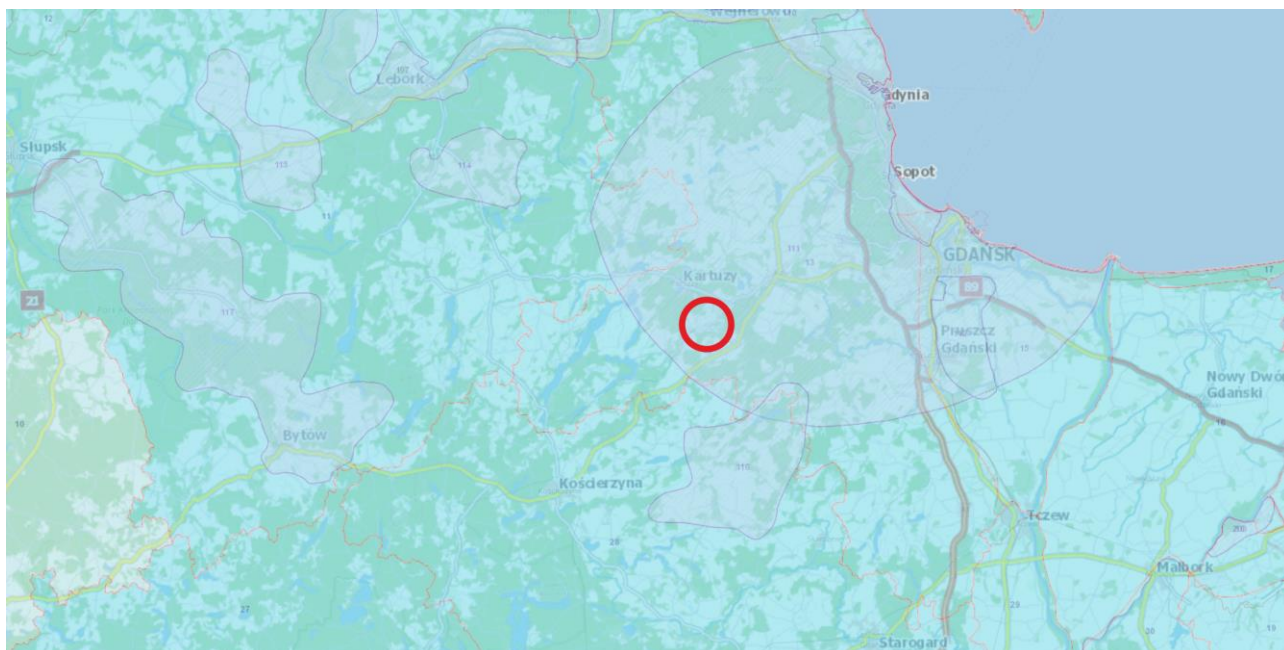
<http://www.smorp.pl/imap/>

Rysunek. 4. Położenie terenu opracowania na tle JCWP, źródło: <http://www.smorp.pl/imap/>

Wody podziemne:

Obszar Gminy Somonino położony jest w obrębie głównego zbiornika wód podziemnych (zbiorniki wód podziemnych przeznaczone przede wszystkim do zabezpieczenia rezerw wody o wysokiej jakości do wykorzystania w przyszłości) - GZWP nr 111 „Subniecka Gdańska”. GZWP tworzy warstwa wodonośna w utworach kredowych, a jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 110 tys. m³/d. Jednak granica obszaru planu jest poza występowaniem obszaru GZWP.

Rysunek. 5. Położenie terenu opracowania na tle JCWP, źródło: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/cbdg/#/main>

Teren wsi Somonino położony jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych (oznacza określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych) JCWPd 13.

Obszar JCWPd 13 obejmuje zlewnie Piaśnicy, Redy i Zagórskiej Strugi, Raduni z Motławą oraz bezpośrednie zlewnie Morza Bałtyckiego. Główne poziomy wodonośne wyodrębnione zostały w utworach czwartorzędu. Najzasobniejszą strukturą jest pradolina Redy-Łeby. Na obszarze JCWPd 13 formowane są najważniejsze strumienie filtracyjne gdańskiego systemu wodonośnego zasilające w znacznej części żuławę Gdańskie (GZWP 111 i 112) i pradolinę Redy-Łeby (GZWP 110).

Warunki klimatyczne:

Warunki środowiskowe każdego obszaru w dużym stopniu uzależnione są od jego położenia geograficznego. Również położenie gminy Somonino istotnie wpływa na jej warunki przyrodnicze i klimatyczne, przyczynia się do jej odrębności.

Ze względu na duże wyniesienie ponad poziom morza oraz względem otaczających terenów klimat Pojezierza Kaszubskiego, a tym samym Gminy Somonino charakteryzuje się: stosunkowo niskimi temperaturami latem (średnia temp. lipca do 17°C) i zimą (średnia temp. stycznia do -2,5°C), niską średnią roczną temperaturą powietrza – około 6,5°C, stosunkowo dużą liczbą dni mroźnych i bardzo mroźnych, wysokimi opadami

średnio rocznie 600 - 700 mm, często rocznie ponad 700 mm, z największymi opadami w lipcu średnio 90 - 100 mm, dużą wilgotnością względną powietrza wynosząco ponad 80 % (X – II), dużą liczbą dni pochmurnych i dużą liczbą dni z mgłą, dominacją wiatrów z kierunków zachodnich.

Gleby:

Przydatność rolniczą gleb określają klasy bonitacyjne wyróżnione przez Szponara (2003) na podstawie następujących kryteriów: budowa profilu glebowego (typ i podtyp gleby, rodzaj, gatunek, miąższość poziomu próchnicznego i zawartość próchnicy, skład chemiczny gleby i jej odczyn, oglejenie, właściwości fizyczne); stosunki wilgotnościowe uwarunkowane położeniem w terenie; wysokość bezwzględna.

Podobnie jak i teren całego województwa pomorskiego, obszar powiatu kartuskiego, a tym samym gminy Somonino w przeważającej części pokryty jest glebami powstałymi z utworów polodowcowych (plejstoceniowych) – glin i piasków zwałowych oraz piasków akumulacji wodno-lodowcowej. Wykształciły się tu w większości średniej jakości gleby brunatne (głównie wyługowane i kwaśne) oraz bielice i pseudobielice, których niezbyt wysoka urodzajność uzależniona jest od rodzaju skały macierzystej oraz stopnia zakwaszenia. Są to najczęściej gleby kwaśne i bardzo kwaśne, wymagające regularnego wapnowania. Część terenów objętych planem stanowią grunty rolne klas IV, V, VI pastwiska trwałe klas V i VI a także grunty budowlane.

Gleby w obrębie opracowania zgodnie z ustawą z dn. 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2017 poz. 1161 ze zm.) nie wymagają wyłączenia z użytkowania poprzez zgodę ministerialną.

Fauna i flora:

Najbardziej naturalną formacją roślinną nierozzerwalnie związaną z pobliskim krajobrazem są lasy, które fragmentarycznie znajdują się w granicach planu, przedłużając powiązania przyrodnicze z dalszymi terenami gminy.

Elementem uzupełniającym gminny system zieleni są zadrzewienia śródpolne, skupiska drzew i krzewów porastających ciek i zbiorniki wodne oraz zadrzewienia okrajków i przydroży. Spełniają one ważną rolę korytarzy ekologicznych, a porastając granice własnościowe poszczególnych gruntów i miedzi, stają się jednym z charakterystycznych elementów krajobrazu rolniczego. W skład gatunkowy zarośli wchodzi głównie liściaste gatunki rodzime.

Roślinność, która występuje w granicach planu to przywleczone antropogeniczne gatunki roślin, pokrywają pola uprawne, zieleń urządzona i nieurzządzona, pobocza dróg, w granicach opracowania występuje także zieleń w obrębie zamkniętego cmentarza ewangelickiego. Skład gatunkowy różni się całkowicie od roślinności pierwotnej i jest wynikiem gospodarki ludzkiej.

Najliczniejsza a jednocześnie najróżnorodniejsza gatunkowo, jest gminna fauna ptasia. W gminie występują następujące gatunki ptaków: kos, szpak, kawka, zięba, kruk, skowronek, wróbel, sikorka, jastrząb oraz gatunki ptaków objęte ścisłą ochroną gatunkową w Polsce: pustułka, sierpówka, bogatka, modraszka, modraszka

bogatka, zaganiacz, dzwonec, puszczyk, myszołów, krogulec, kobuz, piecuszek. Z uwagi na podmokłości terenu okresowo mogą żerować tutaj bociany czy żurawie.

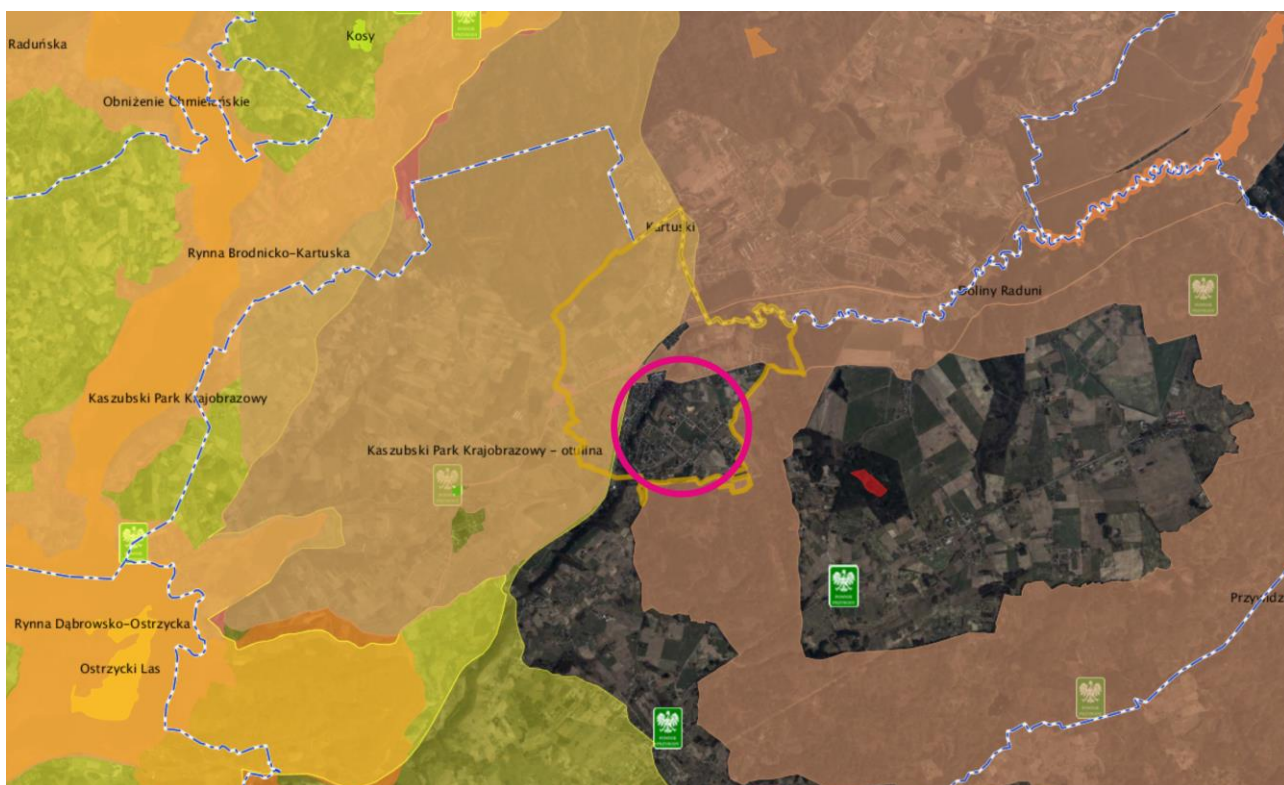
W lasach można spotkać zwierzynę grubą: jelenie, sarny, dziki oraz zwierzynę drobną np.: lisy, jenoty, borsuki, kuny, tchórze, piżmaki, zające, bażanty i kuropatwy. Podczas oględzin terenu nie zaobserwowano występowania fauny i flory chronionej.

Walory kulturowe:

W obrębie opracowania znajduje się nieczynny cmentarz ewangelicki wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków stanowiący teren 1ZC. Dla terenu zaleca się ochronę historycznego układu cmentarza, historycznego ukształtowania terenu oraz historycznych kwater i nagrobków.

3.2. Obszary chronione

Część terenu 1MN/U zlokalizowana jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni.

Rysunek. 6. Położenie terenu opracowania na tle form ochrony przyrody, źródło: <http://mapy.geoportal.gov.pl/imap>

W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni obowiązują przepisy szczegółowe uchwały Nr 259/XXIV/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. z 2016 r. poz. 2942). Zgodnie z treścią uchwały, w obszarze tym zakazuje się:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,

- 2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli niewynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- 4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,
- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Wyżej wymienione zakazy determinują możliwość zagospodarowania poszczególnych terenów. Na obecnym etapie projektowym dokumentu nie znaleziono sprzeczności planowanego dopuszczenia zabudowy w stosunku do ww. zakazów. Istotą realizacji zabudowy w obszarze chronionego krajobrazu jest przestrzeganie wytycznych zawartych w przepisach szczegółowych i ustawach, które te tereny chronią. Oceniono, że uchwała planu nie narusza integralności obszaru i nie stoi w sprzeczności z przepisami.

3.3. Stan i funkcjonowanie środowiska

Stan środowiska terenów gminy Somonino terenów, w tym analizowanego obszaru można określić jako dobry, w części są to tereny całkowicie przekształcone, stale ulegające wpływom antropogenicznym, tereny niezagospodarowane, porastające roślinnością. Na analizowanym terenie objętym niniejszym opracowaniem do najmniejszych przekształceń doszło w obrębie elementów abiotycznych środowiska przyrodniczego. Rzeźba terenu została zmieniona w najmniejszym stopniu. Stosunki hydrologiczne zostały przekształcone celem odwodnienia najpierw terenów rolnych, a obecnie ulegają dalszym modyfikacjom, w wyniku rozwoju różnych stref funkcjonalnych terenów wiejskich.

Elementy biotyczne, to elementy, które uległy największym przekształceniom. Najpierw funkcja rolna, a później rozrastające się mieszkalna i usługowa spowodowały zupełne ich przekształcenie. Chodzi przede

wszystkim o wyparcie pierwotnej szaty roślinnej oraz fauny na rzecz gatunków antropogenicznych związanych z bytowaniem człowieka.

Do miejsc potencjalnych zagrożeń dla środowiska należą: istniejące w granicach opracowania istniejące i sąsiednie strefy mieszkaniowe gospodarstw domowych i zabudowań usługowych, ciągi komunikacyjne oraz elementy infrastruktury technicznej, tj. słupy, linie elektroenergetyczne itd.

3.4. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji

Odporność na degradację i zdolność do regeneracji można oceniać w odniesieniu do rodzaju pokrywy glebowej, stopnia zagrożenia zanieczyszczeniami wód powierzchniowych, izolacji wód podziemnych czy rodzaju pokrywy roślinnej.

Najmniej narażone na degradację środowiska przyrodniczego są obszary niezamieszkałe i rzadko odwiedzane przez człowieka. Na omawianych fragmentach fragmentów wsi Somonino takie obszary w zasadzie nie występują.

Ekosystem pierwotny terenów został przekształcony w wyniku działalności człowieka za sprawą rozwoju funkcji rolniczej. Teren opracowania stanowią głównie tereny rolne. Wiążą się z tym pewne typowe dla charakteru przekształceń elementy, które wpływają na zmianę środowiska przyrodniczego. Część terenów rolnych z uwagi na uwarunkowania gruntowe, podmokłości i obecność okresowych zbiorników, nie jest wykorzystywana rolniczo od dawna.

Przede wszystkim w przypadku terenów rolnych należy do nich stosowanie nawozów sztucznych, środków ochrony roślin, które mogą w sposób negatywny oddziaływać chociażby na wody gruntowe i glebę. Poza okresem wegetacyjnym, kiedy pokrywa glebowa pozbawiona jest roślinności, może dochodzić do wzmożonej erozji wietrznej. Należy pamiętać, że zbiorowiska roślinne pochodzenia antropogenicznego są często zbiorowiskami mało stabilnymi i wrażliwymi na wszelkie zmienne warunki środowiskowe. Ich istnienie i prawidłowe wzrastanie zależy od ciągłej ingerencji ludzkiej w środowisko przyrodnicze. Do zagrożeń na analizowanym obszarze, do których może dochodzić w wyniku przekształceń środowiska przyrodniczego należy zaliczyć także zwiększenie poboru wód oraz produkcję płynnych zanieczyszczeń związanych z działalnością ludzką oraz zanieczyszczenie gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych zanieczyszczeniami komunalnymi, choć oczywiście nie dojdzie do nich jeśli zostaną spełnione warunki uchwały planu miejscowego, a gmina dalej konsekwentnie będzie rozwijała sieć wodociągową i kanalizacyjną.

3.5. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji postanowień planu

W przypadku zaprzestania dalszego inwestowania na tym terenie nie powinny wystąpić nowe niekorzystne zmiany. Brak realizacji zapisów projektu miejscowego planu nie zmieni jednak istniejących uciążliwości takich jak:

- hałas, którego głównym źródłem jest komunikacja;

- emisji pyłów i gazów (głównie SO₂, CO, CO₂) z indywidualnych gospodarstw spoza terenu objętego planem, oraz emisji gazów związanych z komunikacją drogową;
- emisji zanieczyszczeń i produkcji odpadów związanych z gospodarką komunalną;
- presja na przyrodę ożywioną – gospodarka ludzka nie pozwala na otworzenie naturalnych systemów przyrodniczych, swoiste bariery w postaci tras komunikacyjnych, zwiększająca się powierzchnia terenów zabudowanych, powodować będą utrzymywanie się już zaistniałych dysonansów w funkcjonowaniu ekosystemów;
- zaśmiecanie terenów, zwłaszcza w pobliżu skupisk terenów mieszkalnych jak i oboczy dróg – konsekwencją jest obniżenie walorów fizjonomicznych terenu.

3.6. Podstawowe uwarunkowania dla zagospodarowania wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Rozwój gminy Somonino związany jest częściowo z uwarunkowaniami lokalizacyjnymi (bliskość drogi krajowej nr 20, drogi wojewódzkiej) a także przyrodniczymi (różnorodne ukształtowanie terenu, obecność jezior i lasów). Konsekwencje takiego położenia zostały określone w opracowaniu ekofizjograficznym. Zgodnie z nimi, a także zgodnie z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania jest przestrzeganie zasad:

- zrównoważonego rozwoju – w tym zachowanie odpowiednich poziomów powierzchni biologicznie czynnej oraz kształtowania właściwych form przestrzennych,
- ładu przestrzennego – planowanie inwestycji w obrębie fragmentów gminy Somonino z nastawieniem na rozwój funkcji mieszkaniowych i usługowych, zgodnie z zasadami racjonalnego kształtowania środowiska przyrodniczego oraz w sposób nieuciążliwy wobec mieszkańców terenów przyległych, w sposób możliwie jak najmniej niekorzystny wizualnie i nie tworzący dysonansów przestrzennych.

W opracowaniu ekofizjograficznym przedstawiono między innymi następujące wnioski, uwagi i wskazania dotyczące kształtowania rozwoju obszaru:

- dopuszcza realizację obiektów mieszkalnych i usługowych (jako uzupełnienie funkcji) z uwagi na charakter mieszkalny części terenów;
- dopuszcza zabudowę o charakterze usługowym o wytwórczości nieuciążliwej dla środowiska przyrodniczego i życia mieszkańców;
- dopuszcza rozwój funkcji komunikacyjnej – rozbudowę istniejących ciągów komunikacyjnych wraz z prawidłowym kształtowaniem zieleni przydrożnej;
- wskazuje stałe dbanie o ciągi komunikacyjne obsługujące teren i dostosowanie ich do przyszłych rozwiązań przestrzennych;
- wskazuje się na konieczność dbania o system melioracyjny, odpowiednie jego kształtowanie, zachowanie lub przebudowę w miejscach kolizyjnych;
- wskazuje stopniowe zwiększanie udziału paliw ekologicznych i alternatywnych źródeł energii w gospodarce ciepłej;

- zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w obrębie całego terenu opracowania.

3.7. Istniejące problemy ochrony środowiska

W przypadku analizowanego terenu gminy Somonino – można wskazać kilka potencjalnie istniejących konfliktów lub zagrożeń wynikających ze specyfiki obecnego użytkowania terenu. Można zaznaczyć obecność wzmożonej erozji podłoża glebowego, zubażania w składniki mineralne.

Istotnym problemem jest także zanikanie terenów otwartych, biologicznie czynnych na rzecz przekształceń związanych z rozbudową zabudowy mieszkaniowej czy rozwinięcia funkcji usługowych. To pociąga za sobą szereg dodatkowych ingerencji w środowisko przyrodnicze, które mogą prowadzić do zaburzeń między innymi stosunków wodnych czy chemizmu gleb czy zwiększenia zanieczyszczenia powietrza emisją niską. Powstające w większej ilości powierzchnie utwardzone, utrudniają odpływ powierzchniowy.

Sporządzony plan fragmentu gminy – jasno wskazuje na dalszy, konsekwentny rozwój funkcji produkcyjnych i usługowych (wynika to także z wydanych na tym terenie decyzji o warunkach zabudowy, a także wykorzystania potencjału lokalizacyjnego drogi krajowej nr 20). To pociągnie za sobą kolejne zmiany w krajobrazie jak i będzie miało wpływ na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

4. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego

4.1. Ustalenia projektu miejscowego planu

Załączniki nr 1-5 do niniejszej prognozy przedstawiają schemat projektu miejscowego planu oraz określa potencjalne zagrożenia wynikające z przeprowadzenia postanowień planu. Pozwoli to na najprostszą, wstępną analizę zmian zagospodarowania przestrzennego umożliwionych zapisami projektowanego planu.

Tereny wyznaczone liniami rozgraniczającymi:

- 1) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług oznaczone symbolami 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U;
- 2) tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oznaczone symbolami 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN;
- 3) teren zabudowy usługowej oznaczony symbolem 1U;
- 4) teren nieczynnego cmentarza ewangelickiego oznaczony symbolem 1ZC;
- 5) tereny dróg publicznych klasy dojazdowej oznaczone symbolami 1KDD, 2KDD, 3KDD, 4KDD;
- 6) tereny dróg wewnętrznych oznaczone symbolami 1KDW, 2KDW, 3KDW, 4KDW, 5KDW, 6KDW, 7KDW, 8KDW, 9KDW, 10KDW, 11KDW, 12KDW, 13KDW;
- 7) tereny ciągów pieszych oznaczone symbolami 1KX, 2KX.

Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasady kształtowania krajobrazu

1. Ustala się kształtowanie zabudowy zgodnie z wyznaczonymi na rysunku planu nieprzekraczalnymi liniami zabudowy oraz wskaźnikami zagospodarowania terenu określonymi w planie.
2. Ustala się zakaz lokalizacji nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej.
3. Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę ustalono maksymalną wysokość zabudowy oraz rodzaj i kolorystykę dachów.
4. Ustala się, iż istniejąca zabudowa jest zgodna z planem miejscowym oraz dopuszcza się jej przebudowę, rozbudowę, nadbudowę i zmianę sposobu użytkowania zgodnie z ustaleniami planu.
5. Dopuszcza się możliwość rozbudowy i nadbudowy o nie więcej niż 10% parametrów ustalonych w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów istniejących przed wejściem w życie planu budynków.

6. Ustala się, iż istniejące budynki o innej funkcji niż ta ustalona w planie, mogą być remontowane i przebudowywane, bez możliwości ich rozbudowy i nadbudowy, chyba że część rozbudowywana lub nadbudowywana będzie zgodna z przeznaczeniem terenu ustalonym w planie.
7. Dopuszcza się przebudowę, nadbudowę, zmianę sposobu użytkowania istniejących budynków znajdujących się pomiędzy liniami rozgraniczającymi a wyznaczoną nieprzekraczalną linią zabudowy. Dopuszcza się rozbudowę takich budynków, jednak bez możliwości powiększenia powierzchni zabudowy w kierunku linii rozgraniczającej drogi od której linia zabudowy została wyznaczona.
8. Budynki należy lokalizować kalenicą równoległą lub prostopadłą do frontu działki z tolerancją do 5°.

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu

1. Część terenu 1MN/U zlokalizowana jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni w którym obowiązują, zgodnie z przepisami odrębnymi, ograniczenia w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów, w tym ograniczenia w lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
2. Poza granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.
3. Ustala się zakaz:
 - 1) lokalizowania obiektów i urządzeń oraz prowadzenia działalności powodującej przekroczenie dopuszczalnych wielkości oddziaływania na środowisko poprzez emisję substancji i energii w szczególności dotyczące wytwarzania hałasu, wibracji, promieniowania, zanieczyszczania powietrza, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych;
 - 2) wprowadzania ścieków niespełniających wartości określonych w przepisach odrębnych do wód lub do ziemi.
4. W celu zminimalizowania negatywnych oddziaływań na środowisko należy w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji zapewnić oszczędne korzystanie z terenu, a wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.
5. Ustala się klasyfikację ochrony akustycznej:
 - 1) dla terenów 1MN/U, 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U, 6MN/U jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych;
 - 2) dla terenów 1MN, 2MN, 3MN, 4MN, 5MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.
6. Przy realizacji ustaleń planu należy zapewnić ochronę siedlisk i stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi ochrony gatunkowej.
7. Wszelkie zmiany stosunków gruntowo-wodnych, towarzyszące realizacji zapisów planu nie mogą negatywnie oddziaływać na tereny sąsiednie, a sposób odprowadzenia wód opadowych winien uwzględniać uwarunkowania terenów sąsiednich i nie może powodować na nich szkód zgodnie z przepisami odrębnymi.
8. W celu określenia warunków wodno-gruntowych podłoża, przed realizacją inwestycji należy wykonać badania geotechniczne zgodnie z przepisami odrębnymi.
9. Przy lokalizacji obiektów na terenach stanowiących strome skarpy, należy sporządzić opinie geotechniczną, a w razie potrzeby także dokumentację geologiczno-inżynierską zgodnie z przepisami odrębnymi, przed wykonaniem projektu budowlanego w celu ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych lub warunków technicznych umocnienia skarp.
10. Obszary objęte planem zlokalizowane są w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 111 Subniecka Gdańska.

Szczegółne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy

1. Przy realizacji przeznaczenia terenów nakazuje się zapewnienie warunków bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej, w tym wymaganej odległości od lasu zgodnie z przepisami odrębnymi.
2. Cały obszar planu znajduje się w zasięgu powierzchni ograniczających zabudowę wokół lotniczych urządzeń naziemnych, w których obowiązują ograniczenia wysokości zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.
3. Na rysunku planu oznaczono granice stref ochronnych od linii elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia, w którym mogą występować ograniczenia w lokalizacji obiektów budowlanych zgodnie z przepisami odrębnymi. W przypadku likwidacji linii ograniczenia nie obowiązują.

Ustalenia szczegółowe dla poszczególnych terenów

Dla terenu oznaczonego symbolem **1MN/U** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług.

- powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniej niż 15%;
- powierzchnia zabudowy nieprzekraczająca 60% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniejsza niż 0,05 i nieprzekraczająca 0,8;
- wysokość zabudowy nieprzekraczająca 12 m, wysokość budynków garażowych i budynków gospodarczych, wiat i altan nieprzekraczająca 6 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **2MN/U** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług.

- powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniej niż 30%;
- powierzchnia zabudowy nieprzekraczająca 30% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniejsza niż 0,05 i nieprzekraczająca 0,5;
- wysokość zabudowy nieprzekraczająca 11 m, wysokość budynków garażowych i budynków gospodarczych, wiat i altan nieprzekraczająca 6 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **3MN/U** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług.

- **2.** powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniej niż 50%;
- powierzchnia zabudowy nieprzekraczająca 30% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniejsza niż 0,05 i nieprzekraczająca 0,5;
- wysokość zabudowy nieprzekraczająca 10 m, wysokość budynków garażowych i budynków gospodarczych, wiat i altan nieprzekraczająca 6 m;

Dla terenów oznaczonych symbolami **4MN/U, 5MN/U, 6MN/U** ustala się przeznaczenie jako tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług.

- powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniej niż 50%;
- powierzchnia zabudowy nieprzekraczająca 30% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniejsza niż 0,05 i nieprzekraczająca 0,5;
- wysokość zabudowy nieprzekraczająca 10 m, wysokość budynków garażowych i budynków gospodarczych, wiat i altan nieprzekraczająca 6 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **1MN** ustala się przeznaczenie jako teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

- powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniej niż 25%;
- powierzchnia zabudowy nieprzekraczająca 40% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniejsza niż 0,05 i nieprzekraczająca 0,5;
- wysokość zabudowy nieprzekraczająca 10 m, wysokość budynków garażowych i budynków gospodarczych, wiat i altan nieprzekraczająca 6 m;

Dla terenów oznaczonych symbolami **2MN, 3MN, 4MN, 5MN** ustala się przeznaczenie jako teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

- powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniej niż 50%;
- powierzchnia zabudowy nieprzekraczająca 30% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniejsza niż 0,05 i nieprzekraczająca 0,4;
- wysokość zabudowy nieprzekraczająca 10 m, wysokość budynków garażowych i budynków gospodarczych, wiat i altan nieprzekraczająca 6 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **1UP** ustala się przeznaczenie jako teren zabudowy usług publicznych.

- powierzchnia biologicznie czynna w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniej niż 5%;
- powierzchnia zabudowy nieprzekraczająca 50% powierzchni działki budowlanej;
- intensywność zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej nie mniejsza niż 0,05 i nieprzekraczająca 0,8;
- wysokość zabudowy nieprzekraczająca 11 m, wysokość budynków garażowych i budynków gospodarczych, wiat i altan nieprzekraczająca 6 m;

Dla terenu oznaczonego symbolem **1ZC** ustala się przeznaczenie jako teren nieczynnego cmentarza ewangelickiego.

- Minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 80%;

Ustalenia w zakresie komunikacji

1. Ustala się układ komunikacyjny obsługujący obszar objęty planem w postaci terenów oznaczonych symbolami literowymi KDD i KDW.

2. Ustala się powiązanie układu komunikacyjnego obszaru objętego planem miejscowym z układem zewnętrznym poprzez teren 1KDD oraz poprzez istniejące drogi graniczące z obszarem objętym planem.

Ustalenia w zakresie infrastruktury technicznej

1. Ustala się zaopatrzenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej poprzez istniejący, rozbudowywany i projektowany system uzbrojenia terenów.
2. Ustala się zachowanie istniejących urządzeń infrastruktury technicznej z możliwością ich rozbudowy, przebudowy lub rozbioru.
3. W zakresie zaopatrzenia w wodę ustala się:
 - 1) zaopatrzenie z sieci wodociągowej;
 - 2) przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi ochrony przeciwpożarowej;
 - 3) możliwość lokalizacji i wykorzystywania indywidualnych ujęć wody.
4. W zakresie odprowadzenia ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych ustala się:
 - 1) odprowadzanie ścieków do systemu sieci kanalizacji sanitarnej;
 - 2) obowiązek podłączenia nieruchomości do sieci kanalizacyjnej, po jej zrealizowaniu, zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 3) obowiązek podczyszczania ścieków przemysłowych, do parametrów zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi;
 - 4) możliwość odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych do zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe lub do indywidualnych oczyszczalni ścieków jeżeli nie narusza to przepisów odrębnych.
5. W zakresie odprowadzenia wód opadowych lub roztopowych ustala się:
 - 1) odprowadzanie wód opadowych lub roztopowych do systemu sieci kanalizacji deszczowej;
 - 2) możliwość zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych poprzez infiltrację powierzchniową i podziemną do gruntu, poprzez stosowanie systemów rozsączających, zbiorników odparowujących i retencyjnych, studni chłonnych, odprowadzanie do rowów i kanałów zgodnie z przepisami odrębnymi;
 - 3) obowiązek instalowania separatorów substancji ropopochodnych na odpływach wód opadowych ze szczelnie utwardzonych placów postojowych i manewrowych, parkingów zgodnie z przepisami odrębnymi.
6. Ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącego i projektowanego systemu sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia oraz z odnawialnych źródeł energii.
7. W zakresie zaopatrzenia w gaz ustala się:
 - 1) z sieci gazowej;
 - 2) możliwość lokalizacji i korzystania z indywidualnych źródeł zaopatrzenia w gaz.
8. W zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i ciepłej wody użytkowej, ustala się z lokalnych, indywidualnych źródeł ciepła, z dopuszczeniem możliwości korzystania ze wspólnego źródła ciepła dla grupy obiektów.
9. W zakresie telekomunikacji ustala się wykorzystanie istniejącej i projektowanej infrastruktury telekomunikacyjnej sieci bezprzewodowych oraz przewodowych.
10. Ustalona maksymalna wysokość zabudowy dla poszczególnych terenów nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej.
11. Dopuszcza się lokalizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wyłącznie jako mikroinstalacje w rozumieniu przepisów odrębnych.
12. Ustala się zakaz lokalizacji urządzeń o których mowa w ust. 11, które wykorzystują energię wiatru o mocy większej niż 2kW.
13. W zakresie usuwania nieczystości stałych ustala się obowiązek gromadzenia odpadów i nieczystości stałych w urządzeniach do tego przystosowanych oraz ich odbiór i usuwanie zgodnie z przepisami odrębnymi.
14. W zakresie zadań obrony cywilnej należy spełnić wymóg dotyczący zapewnienia dla ludności z obszaru objętego planem miejscowym źródła nieskażonej wody pitnej i technologicznej w ilościach co najmniej minimalnych, przewidzianych dla okresu ograniczonych dostaw oraz zapewnienia słyszalności syren alarmowych zgodnie z przepisami odrębnymi.
15. Przy realizacji przeznaczenia terenów nakazuje się zapewnienie warunków bezpieczeństwa w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przepisami odrębnymi.
16. Dla planowanych obiektów stałych i tymczasowych o wysokości równej i wyższej od 50 m ponad poziom terenu, przed wydaniem decyzji pozwolenia na budowę występuje konieczność ich zgłoszenia do Szefostwa Służby Ruchu Lotniczego Sił Zbrojnych zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.2. Przewidywane skutki wpływu ustaleń planu na środowisko

W przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jak już wspomniano w punkcie 4.5 niniejszego opracowania, nie powinien ulec znaczącej zmianie stan środowiska przyrodniczego ani zachodzące w nim obecnie tendencje przyczynić się do negatywnego wpływu.

Na obszarze obowiązywania projektu planu może zaistnieć nowa zabudowa o funkcjach mieszkalnych oraz usługowych, a także inna towarzysząca, wskazana w planie. Spowoduje to zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Nastąpi zmniejszenie infiltracji wód opadowych do wód podziemnych. Nastąpi także zniszczenie struktury wierzchniej warstwy pokrywy glebowej. Szata roślinna będzie niszczona bezpośrednio, przez usuwanie pokrywy roślinnej istniejącej, a także pośrednio przez zmianę stosunków glebowych i wodnych. Ogrzewanie nowej zabudowy przyczyni się do wzrostu tzw. "niskiej emisji", zwiększy się również intensywność użytkowania sieci drogowej, z którą graniczy i przebiega teren opracowania, co przyczyni się do wzrostu wytwarzania SO_2 , CO_2 , CO , pyłów, produktów spalania złożonych związków organicznych (węglowodory policykliczne, chlorowcopochodne) a także wzrostu hałasu. Na obszarze gdzie powstanie zabudowa zmieni się krajobraz.

Uzupełnienie obszarów zieleni niską i wysoką, zimozieloną itp towarzyszącą zabudowie o różnych funkcjach, chroni i ogranicza degradację środowiska przyrodniczego stanowiąc swoisty bufor przejmujący zanieczyszczenia z otoczenia oraz eliminuje hałas. Ponadto zachowanie powierzchni czynnych biologicznie będzie pozytywnie równoważyć zmiany stopniowo wprowadzane w krajobraz obecnych terenów. Ustalenie i zachowanie w treści planu terenów aktywnych przyrodniczo pozwoli zachować jedne z najcenniejszych przyrodniczo fragmentów terenu oraz umożliwi lepsze funkcjonowanie systemu przyrodniczego. Uchwała wskazuje na niskie i umiarkowane zagospodarowanie.

4.3. Wpływ ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska, w tym oddziaływanie na obszary Natura 2000

Środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne

Największy wpływ na środowisko wodno-gruntowe będzie miało wprowadzanie zabudowy (powierzchni nieprzepuszczalnych) na obszary dotychczas niezainwestowane, dotyczy to głównie posadowienia fundamentów i realizacja piwnic. Spowoduje to uszczelnienie podłoża i zmniejszenie infiltracji wód opadowych do gruntu. Prawdopodobnie nastąpi również alkalizacja środowiska glebowego spowodowana stosowaniem materiałów budowlanych. Rozwój jest również potencjalnym źródłem zanieczyszczenia wód powierzchniowych, dlatego bardzo istotne będzie prowadzenie odpowiedniej i surowej gospodarki wodno-ściekowej, a także dbanie zgodnie z założeniami planu o system melioracyjny.

Główne cele środowiskowe dla wód powierzchniowych i podziemnych to m.in. zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód, zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem, oraz wdrożenie działań niezbędnych dla

odwórcenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Wskazane w obowiązującej uchwale rozwiązania infrastrukturalne są konieczne dla zachowania bezpiecznego korzystania z wody użytkowej oraz odprowadzenia ścieków. Należy bowiem projektowaną uchwałę w tej kwestii respektować.

Flora i fauna

Realizacja planu fragmentów wsi Somonino spowoduje przekształcenie powierzchni biologicznie czynnej. Na terenach przewidzianych do zabudowy i rozbudowy brak jest zbiorowisk i siedlisk szczególnie cennych, tym niemniej dbanie o możliwie jak największe tereny przyrodnicze jest zgodne z założeniami planu. Oczywiście każda, nawet najmniejsza inwestycja budowlana niesie za sobą ryzyko zmniejszenia różnorodności gatunkowej.

Plan kładzie nacisk na dbanie o istniejące walory przyrodnicze oraz ograniczenie niekorzystnego charakteru i intensywności zmian w środowisku. W wyniku przeprowadzonych analiz nie można stwierdzić jak dalece negatywny wpływ będą miały ustalenia m.p.z.p. na system ekologiczny fragmentu gminy Somonino jak i terenów otaczających. Jednakże przestrzeganie ustaleń i założeń planu zwłaszcza w aspekcie przestrzegania zasad zrównoważonego rozwoju i nie dopuszczenie na tych terenach do powstawania obiektów mogących w sposób znaczący oddziaływać na środowisko powinno w umiarkowany sposób wpłynąć zarówno na środowisko biotyczne jak i abiotyczne. Plan zasadniczo zachowuje wszystkie najwartościowsze enklawy zieleni. Na pozostałe tereny wartościowe przyrodniczo plan wprowadza intensywność zainwestowania o ograniczonych funkcjach niestanowiących kolizji z obszarami cennymi przyrodniczo.

Fauna omawianego obszaru niczym nie wyróżnia się na tle okolicy czy regionu, reprezentowana jest przez gatunki związane z gospodarką człowieka i siedliskami silnie przez niego zniekształconymi. W wyniku realizacji założeń planu może dojść do przecięcia szlaków przemieszczania się zwierząt drobnych (ogrodzenia), a także wzrośnie udział fauny związanej z bytowaniem człowieka.

W granicach objętych planem, przeznaczonych pod rozwój stref zabudowań, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków fauny i flory w rozumieniu: Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183) i Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) a także Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014 poz. 1713).

Krajobraz

W wyniku realizacji projektu planu nastąpi przekształcenie krajobrazu terenów przeznaczonych pod zmianę funkcji. Część terenów jeszcze obecnie pokrytych roślinnością zostanie przekształconych w tereny zabudowy

mieszkaniowej czy usługowej. Ich powierzchnia zostanie w dużej części utwardzona i zabudowana. Zgodnie z założeniami planu wraz z obowiązującym *Studium* zmiany wizualne będą konsekwencją podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej terenu opracowania. Wysokość zabudowy maksymalnie może osiągnąć do 11,0 m. Całość ustaleń planu jest zgodna z założeniami kształtowania ładu przestrzennego wyznaczonego w studium.

Powietrze i klimat akustyczny

Wpływ ustaleń planu na stan sanitarny powietrza na omawianym obszarze ma tzw. "niska emisja" z indywidualnych źródeł ogrzewania z terenów sąsiednich a także zanieczyszczenia komunikacyjne z dróg graniczących z obszarem opracowania. W wyniku realizacji ustaleń projektu planu może nastąpić zwiększenie liczby emitorów (z budynków) w sezonie grzewczym. Projektowana uchwała, nie doprowadzi do ponadnormatywnego hałasu. Ponadto może dojść do zmian w cyrkulacji powietrza w związku z pojawieniem się nowej zabudowy, jednak nie będzie to miało wpływu na ogólne kształtowanie klimatu gminy oraz regionu.

Z uwagi na użytkowanie dróg może okresowo dochodzić do oddziaływania akustycznego, nie powinno jednak mieć ono charakteru ciągłego, ponadnormatywnego hałasu. Dodatkowym obciążeniem może być obecność systemów wentylacyjnych, czy związanych z prawidłowym funkcjonowaniem obiektów infrastruktury technicznej. To może wiązać się z oddziaływaniem wibracji. Nie powinno ono jednak oddziaływaniem swym wpływać na tereny sąsiednie, czy strefy zabudowy mieszkaniowej.

W przypadku kształtowania klimatu, największe zmiany zajdą w obszarach gdzie pojawią się nowe formy zainwestowania, gdzie do zmian w warunkach termicznych, zmieni się powierzchnia parowania oraz wilgotność powietrza. Dojdzie też do zmian z zakresu inwersji temperaturowej, która będzie się zmieniać w zależności od rodzaju przeszkód terenowych.

W miejscach, które zostaną doinwestowane dojdzie do na skutek wyzwiania sztucznego ciepła do atmosfery do powstawania tzw. wysp ciepła a kierunki i prędkości wiatru będą zmodyfikowane przez układ zabudowy.

Wprowadzone planem zmiany będą miały oddziaływanie lokalne. Ich skala nie będzie istotna w regionie dalszym niż granice opracowywanego dokumentu i najbliższe tereny sąsiadujące.

Obszary Natura 2000

Plan nie wprowadza zainwestowania w skali mogącej przynieść oddziaływanie obszary Natura 2000.

Kłęski żywiołowe

Zgodnie z definicjami ustawowymi z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie kłęski żywiołowej (Dz.U. 2017 poz. 1897 ze zm.) kłęska żywiołowa to katastrofa naturalna lub awaria techniczna, których skutki zagrażają życiu lub zdrowiu dużej liczby osób, mieniu w wielkich rozmiarach albo środowisku na znacznych obszarach, a pomoc i ochrona mogą być skutecznie podjęte tylko przy zastosowaniu nadzwyczajnych środków, we współdziałaniu różnych organów i instytucji oraz specjalistycznych służb i formacji działających pod jednolitym kierownictwem.

Katastrofa naturalna – to zdarzenie związane z działaniem sił natury, w szczególności wyładowania atmosferyczne, wstrząsy seismiczne, silne wiatry, intensywne opady atmosferyczne, długotrwałe występowanie ekstremalnych temperatur, osuwiska ziemi, pożary, susze, powodzie, zjawiska lodowe na rzekach i morzu oraz jeziorach i zbiornikach wodnych, masowe występowanie szkodników, chorób roślin lub zwierząt albo chorób zakaźnych ludzi albo też działanie innego żywiołu. Awaria techniczna to gwałtowne, nieprzewidziane uszkodzenie lub zniszczenie obiektu budowlanego, urządzenia technicznego lub systemu urządzeń technicznych powodujące przerwę w ich używaniu lub utratę ich właściwości. Katastrofą naturalną lub awarią techniczną może być również zdarzenie wywołane działaniem terrorystycznym.

Biorąc pod uwagę obszar analizowany, możemy przede wszystkim identyfikować kwestie związane z postępującymi zmianami klimatu, które w skali lokalnej są właściwie nieodczuwalne, ale już w skali regionu pomorskiego są widoczne.

Województwo Pomorskie położone jest w północnej, nadmorskiej części Polski. Do branż szczególnie rozwiniętych w regionie zalicza się m.in. petrochemiczną, elektromaszynową oraz turystykę, a samo położenie stwarza szereg szans związanych z gospodarczym wykorzystaniem zasobów morskich. Pomorskie wyróżnia się najwyższym przyrostem naturalnym, a mieszkańcy są relatywnie młodszy niż wynosi średnia krajowa, następuje jednak systematyczny wzrost ludności powyżej 65 roku życia. Główne zagrożenia regionu to erozja wybrzeża oraz wysokie ryzyko powodziowe, co znacznie ogranicza możliwości rozwojowe tego obszaru.

Rekomendowane kierunki działań adaptacyjnych:

- ochrona brzegów morskich i obszarów portowych, ochrona przeciwpowodziowa,
- ochrona przed powodzią obszarów zidentyfikowanych we wstępnej ocenie ryzyka powodziowego oraz obszarów wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego,
- wdrożenie systemów ochrony terenów rolniczych i leśnych przed suszą poprzez ochronę gleb przed przesuszaniem i małą retencją wodną.

Według strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020, do najważniejszych negatywnych skutków zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne).

Zagrożeń klimatycznych nie można jednak rozpatrywać w skali lokalnej, a raczej na poziomie stref, czy regionów. Mimo to można stwierdzić, że w najbliższych latach na obszarze gminy, jak i całego kraju można spodziewać się wzrostu średniej rocznej temperatury, a tym samym wzrostu okresów upalnych i spadku liczby dni z okresami mroźnymi. Przewiduje się także, że nastąpi wzrost długości okresu wegetacyjnego. Należy liczyć się ze wzrastającą częstością występowania opadów ulewnych.

Oczywiście kwestie zapisów w planach miejscowych, determinuje ich skala oraz rodzaj planowanego przeznaczenia. W uchwale do planu w żaden sposób nie odnoszą się do problematyki planu adaptacji, należy jednak podkreślić, że wprowadzane projektem uchwały modyfikacje w żaden sposób nie przyczynią się do dynamicznych zmian i gwałtownego przyspieszenia procesów.

Podsumowanie:

Poniższa tabela wskazuje na potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego jak i zagospodarowanie terenu.

Tabela 2. Potencjalny wpływ realizacji ustaleń planu na poszczególne komponenty i cechy środowiska

POTENCJALNY WPŁYW REALIZACJI MPZP NA:	TAK	NIE	PRAWDOPODOBNIENIE
POWIETRZE			
→ wzrost zanieczyszczenia powietrza (pyły, gazy)			■ (samochody, ogrzewanie sezonowo)
→ powstanie odorów		■	
→ wzrost hałasu			■ (możliwy wzrost – w trakcie budowy, systemy wentylacyjne)
→ wibracje			■ (możliwy wzrost – w trakcie budowy, systemy wentylacyjne)
POWIERZCHNIĘ ZIEMI			
→ unikatowych cech geologicznych		■	
→ zniszczenie warstw powierzchniowych (warstwy gleb)	■ (w wyniku budowy)		
→ zmiany topograficzne		■	
→ wzrost erozji wietrznej			■ (na etapie realizacji inwestycji)
→ wzrost zagrożenia osuwiskami		■	
WODY			
→ zmiany w obecnych przepływach wody			■ (uszczelnienie podłoża, zwiększony pobór itd.)
→ zmiany jakości wód			■ (głównie gruntowych, spływ, odpływ, większa ilość potencjalnych zagrożeń)
→ zmiany poziomu zwierciadła wód gruntowych	■ (na etapie realizacji inwestycji)		
→ zmiany ilości wód powierzchniowych lub podziemnych	■ (w wyniku uszczelnienia podłoża)		
→ zrzuty ścieków do wód		■	
→ zmiany ilości lub jakości wody pitnej			■ (możliwe zanieczyszczenia przenikające w grunt, wzrost zużycia)
ROŚLINNOŚĆ			
→ zmiany różnorodności siedlisk	■ (nowe rośliny, niszczenie istniejącej w procesie budowlanym)		
→ wprowadzenie nowych gatunków	■ (nowe rośliny, niszczenie istniejącej w procesie budowlanym)		
ZWIERZĘTA			
→ zmiany różnorodności gatunkowej	■ (migracja istniejącej, pojawienie się nowej)		

→ przecięcie szlaków wędrówek i migracji zwierząt	■ (w wyniku zainwestowania itd.)		
ZAGOSPODAROWANIE TERENU			
→ zmiana sposobu i formy istniejącego lub planowanego zagospodarowania	■ (kontynuacja)		
KRAJOBRAZ			
→ zmiana lub degradacja wartości estetycznych krajobrazu:			
• w aspekcie lokalnym	■ (nowe zabudowania)		
• w aspekcie ponadlokalnym		■	
KLIMAT			
→ zmiany cech klimatu:			
• w skali lokalnej			■ (zmiana kierunków przewietrzania, zmiana minimalna)
• w skali ponadlokalnej		■	

Autor: Opracowanie własne

4.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Realizacja założeń Planu nie przyniesie oddziaływania o zasięgu transgranicznym. Plan nie wprowadza zmian w skali, która mogłaby przynieść skutki środowiskowe poza granicami kraju.

4.5. Zgodność Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz innymi dokumentami

Wejście w życie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wymusiło na gminach obowiązek sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zgodności z obowiązującym na danym terenie *Studium*.

Sporządzenie planu zagospodarowania przestrzennego dla analizowanych fragmentów gminy Somonino – dostosowano do potrzeb i realiów rozwijających się terenów wiejskich. Zapisy studium wskazują, iż tereny gminy objęte projektowanym planem przeznaczone są w obowiązującym pod rozwój funkcji mieszkalnych i wielofunkcyjnych. Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są zgodne ze wskazaniami *studium*.

Polityka przestrzenna gminy przedstawiona w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Somonino* wynika bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należą m.in.: *Strategii Rozwoju Gminy Somonino na lata 2020-2029* – który stanowi strategiczne opracowanie, które kreśli kierunki wieloletniego rozwoju gminy i jednocześnie stanowi podstawowy dokument długofalowej polityki lokalnej.

Powyższe opracowanie wynika oczywiście bezpośrednio z dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: *Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2040* oraz *Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030*, która wskazuje wizję rozwoju regionu oraz *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego 2030* – jest to strategiczny dokument opracowany przez samorząd województwa określający zasady kształtowania struktury przestrzennej województwa w długim horyzoncie czasowym.

Stanowi element regionalnego planowania strategicznego, który odgrywa koordynacyjną rolę pomiędzy planowaniem krajowym a planowaniem miejscowym.

Krajowe dokumenty, które odgrywają nadrzędną rolę w planowaniu przestrzennym to Strategia Rozwoju Kraju 2030 czyli podstawowy dokument strategiczny określający cele i priorytety polityki rozwoju w perspektywie najbliższych lat oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Stanowi on punkt odniesienia zarówno dla innych strategii opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Przedstawia on wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w perspektywie najbliższych 10 lat. Wprowadza zasadę współzależności celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej.

Realizacja ustaleń projektu planu w połączeniu z innymi dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie Gminy Somonino nie będzie skutkować powstaniem znacznych oddziaływań skumulowanych, wtórnych i pośrednich. Pojawiające się zmiany i presje środowiskowe nie powinny w szerszej perspektywie przynieść dalece idących negatywnych skutków chociażby ze względu na oddalenie od terenów opracowania skupisk ludzkich oraz obszarów cennych przyrodniczo. Ponadto rozwój gospodarczy (usługi) stanowić będzie źródło miejsc pracy dla lokalnej społeczności.

4.6. Podsumowanie prognozy

W wyniku realizacji projektu nie wystąpią dalece idące szkodliwe zmiany w środowisku omawianego terenu. Najbardziej istotnym skutkiem realizacji ustaleń projektu planu będą zmiany w środowisku wodno-gruntowym i zmiana charakteru krajobrazu. Nastąpi zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych i zmiana krajobrazu terenów otwartych rolnych na tereny mieszkalne i usługowe – zabudowane.

Pewnym zagrożeniem może być wzrost zanieczyszczeń związanych z funkcjonowaniem obiektów jak wzrost zanieczyszczenia powietrza, odpadów stałych i płynnych, hałasu komunikacyjnego.

W prognozie nie proponuje się rozwiązań alternatywnych, a ewentualne szkodliwe oddziaływania wykazane w ewentualnych opracowaniach, minimalizować za pomocą dostępnych metod.

Ważne z punktu widzenia analiz dotyczących planu, jest uwzględnienie także obowiązujących ustaleń, które dopuszczają na tych terenach funkcje nieuciążliwe.

Możliwość wystąpienia oddziaływań pośrednich stwierdzono w przypadku większości przedsięwzięć. Są to prace remontowe i modernizacyjne nawierzchni drogowej (ulice i chodniki) oraz infrastruktury (kanalizacja, wodociągi, oświetlenie). Możliwe, zatem są także oddziaływania skumulowane dotyczące głównie emisji hałasu, wzrostu zanieczyszczeń pyłowych powietrza lub drgań podłoża oraz utrudnień komunikacyjnych, mogących wystąpić na etapie realizacji przedsięwzięć. Oddziaływania te będą jednak miały charakter przejściowy i w pełni odwracalny.

Zapisy projektu planu są zgodne ze *Studium*, oraz wynikają z obowiązujących dotychczas na tym terenie dokumentów. Autorzy planu na bieżąco konsultowali z autorem prognozy ustalenia dotyczące ochrony środowiska przyrodniczego oraz zdrowia ludzi.

5. Ocena ustaleń projektu planu w aspekcie ochrony środowiska

Projekt planu zakłada, iż aktualny sposób zagospodarowania przestrzennego ulegnie modyfikacji w kierunku wyparcia funkcji rolnej na rzecz terenów wielofunkcyjnych – w tym wypadku o dominującym charakterze mieszkalno-usługowym. Ustalenia planu mają w charakter zgodny z ustaleniami zawartymi w obowiązującym Studium. W wyniku realizacji założeń planu, zostanie wyparta większa część funkcji użytkowania rolniczego.

W wyniku realizacji planu nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni zabudowy, czyli nastąpi ograniczenie powierzchni biologicznie czynnej. Wraz ze wzrostem intensywności zabudowy jak również, lokalnie może dojść do pogorszenia stanu higieny atmosfery i klimatu akustycznego. Nie przewiduje się jednak w tych rejonach przekroczenia dopuszczalnych norm.

Plan ustala szereg zasad, które mają za zadanie równoważyć negatywne oddziaływania procesów inwestycyjnych. Z punktu widzenia funkcjonowania środowiska najistotniejsze są ustalenia dotyczące ochrony terenów cennych przyrodniczo lub bezpośrednio na nie wpływających. Tereny te wymagają ochrony, co uwzględniają zapisy planu.

6. Ocena ustaleń projektu planu z punktu widzenia możliwości ograniczenia wpływu na środowisko

Projekt planu dotyczy obszaru wiejskiego stanowiącego teren zlokalizowany wzdłuż drogi krajowej ku granicy zachodniej gminy Somonino. Ogół tendencji rozwojowych zmierza do zintensyfikowania działań o charakterze zabudowań wielofunkcyjnych o różnym przeznaczeniu w tej strefie o dominującej zabudowie mieszkalnej i usługowej.

Realizacja planu pociągnie za sobą szereg zmian w strukturze i funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego jednak największy wpływ będzie miała na zmianę wizualną terenu oraz może zakłócać dotychczasowe przemieszczanie się zwierzyny drobnej. Wprowadzone zostaną zmiany zarówno w środowisku gruntowo-wodnym, jaki i pojawi się wzrost zanieczyszczenia powietrza, lokalnie może dojść do zaburzeń klimatu, przewietrzania itp.

Ze względu na skalę ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko także tych generowanych przez roboty wykonawcze przedsięwzięć, stwierdza się, że ich zasięg nie obejmie położonych w sąsiedztwie obszarów Natura 2000 ani będących w zakresie planu terenu chronionego. Ewentualne zmiany siedliskowe wywołane mogą być pracami ziemnymi naruszającymi struktury litologiczne i hydrogeologiczne wierzchnich warstw podłoża. Takie prace mogą mieć miejsce w związku z realizacją planu (np. w przypadku modernizacji

ulic i systemów podziemnej infrastruktury technicznej). Skala tych przedsięwzięć nie wpłynie na oddalone siedliska chronione.

Nie ma, zatem zasadnej potrzeby wskazywania potrzeb kompensacji przyrodniczej (zgodnie z intencją zapisaną w art. 51 ust. 2 pkt. 3 lit. a i b Ustawy o dostępie informacji...).

Natomiast poniższe rozwiązania zgodne z zapisami zawartymi w projekcie planu mają na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację negatywnych oddziaływań przyszłego użytkownika na środowisko:

1. Poprawienie ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie zabudowy poprzez linie zabudowy w połączeniu z odpowiednimi zasadami realizacji ogrodzeń, wysokości budynków i rozwiązań technicznych, komunikacyjnych, które powalą na poprawę ładu przestrzennego poprzez świadome kształtowanie przestrzeni terenów wiejskich oraz uporządkowanie zagospodarowania przestrzennego i nadanie nowych form przestrzennych w strefach publicznych i niepublicznych przy minimalizacji sytuacji kolizyjnych wynikających z przeznaczenia terenów dla różnych funkcji.
2. Ustalenie zasad udostępniania terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługową, umożliwiających przestrzenny rozwój miejscowości z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.

7. Wnioski

1. Plan zakłada na omawianym terenie rozwój stref zabudowy: *mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej*, wraz z udostępnieniem terenów pod rozwój sieci komunikacyjnej.
2. Plan zakłada intensyfikację zabudowy i wzrost powierzchni utwardzonej.
3. Plan określa zasady ochrony środowiska poprzez zakazy i ustalenia.
4. Plan określa zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego.
5. Sposób zagospodarowania terenów zaproponowany w projekcie planu ze względu na swój charakter spowoduje lokalne zmiany komponentów środowiska przyrodniczego na obszarze planu i nie przyniesie dalece idących zagrożeń pośrednich, wtórnych i skumulowanych.
6. Realizacja planu w największym stopniu przekształci środowisko wodno-gruntowe (przypowierzchniowe warstwy) a także krajobraz.
7. Realizacja planu poprzez rozwinięcie infrastruktury technicznej, doprowadzi do minimalizacji negatywnych oddziaływań inwestycji na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego w tym przede wszystkim na stan środowiska gruntowego oraz klimatu akustycznego.

8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza jest integralną częścią procedury oceny oddziaływania na środowisko planu zagospodarowania przestrzennego. Tak plan przedmiotowy jak i prognoza obejmują swoim zasięgiem fragmenty gminy Somonino, w powiecie kartuskim w województwie pomorskim.

Celem sporządzenia prognozy jest zdefiniowanie zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, jakie może przynieść realizacja założeń planu i ewentualne podjęcie działań mających na celu ograniczenie tychże zagrożeń.

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wykonanego zgodnie z uchwałą Nr XV/137/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 18 grudnia 2019 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu wsi Somonino.

Prognoza została sporządzona w zakresie określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.).

Metodyka zastosowana w opracowaniu, to synteza typowych metod dla opracowywanych dokumentów planistycznych. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy, powiatu i województwa. Punkt wyjścia do analiz stanowiła diagnoza stanu istniejącego w odniesieniu do kierunków i celów stawianych w projekcie miejscowego planu.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem szeregu publikacji naukowych, książek, opracowań tematycznych, raportów przy zgodności z obowiązującymi przepisami prawa. Wymienione zostały w punkcie 1.5. opracowania.

Opracowanie prognozy wiąże się z wykorzystaniem dostępnych dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych. Do najważniejszych należą VI Program Działań Unii Europejskiej zatytułowany: Środowisko 2010 – Nasza Przyszłość, Nasz Wybór, Odnowiona Strategia Zrównoważonego Rozwoju UE oraz Europa 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Wśród najważniejszych ustaleń w zakresie ochrony środowiska na szczeblu państw członkowskich są dyrektywy, wśród których jako najważniejsze należy wymienić dyrektywę Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikich ptaków (Dyrektywa Ptasia) oraz dyrektywę Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dyrektywa Siedliskowa). Obie dyrektywy są podstawą prawną tworzenia sieci NATURA 2000, której celem jest zachowanie zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy. Politykę państwa w zakresie ochrony środowiska wyznaczają m.in. dokumenty: Polska 2025. Długookresowa Strategia Trwałego i Zrównoważonego Rozwoju, Polityce Ekologicznej Państwa 2030 czy Krajowy planu gospodarki odpadami 2022, dokumenty regionalne to Program Ochrony Środowiska województwa pomorskiego na lata 2018 – 2021 z perspektywą do roku 2025, Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego 2022, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kartuskiego 2030, Strategia Rozwoju Gminy Somonino na lata 2012-2019, Program Gospodarki Odpadami dla Gminy Somonino na lata 2004-2011, Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Somonino. Ostatnia za 2018

roku, Program Ochrony Środowiska Gminy Somonino na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025. Wszystkie te dokumenty wyznaczają cele, które stanowią wytyczne dla kształtowania przyszłych dokumentów, tak aby projektowany plan miejscowy kierował się wytycznymi w nimi zawartymi.

W prognozie przedstawiono propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu, wskazując jednocześnie na konieczność zwrócenia uwagi na minimalizację negatywnych oddziaływań w kontekście oraz na konieczność aktualizacji dokumentacji minimum raz w trakcie trwania kadencji rady.

W prognozie przedstawiono charakterystykę poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego (pkt 3): określono położenie geograficzne i fizjograficzne terenu opracowania, rzeźbę terenu, przeanalizowano obecność lub brak surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków gruntowych i gleb, warunków klimatycznych, występującej w obszarze opracowania fauny i flory oraz warunków kulturowych. Stwierdzono, że teren inwestycji znajduje się w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Raduni. Oceniono stan i funkcjonowanie środowiska. Analizy wykazały, że tereny gminy poddawane stałym procesom postępującej urbanizacji stanowią obszary o niskim i umiarkowanym charakterze obciążeń przyrodniczych. Oceniono także odporność na degradację i zdolność do regeneracji terenów planu, wskazując, że do całość terenów objętych planem ulega presji w wyniku dalszego zainwestowania.

W prognozie oceniono przewidywane skutki wpływu ustaleń miejscowego planu na środowisko, w tym na środowisko wodno-gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, gdzie wskazano, m.in. że zapisy planu chronią teren opracowania przed negatywnym wpływem na Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Podziemnych, określono, że dojdzie do zmiany przemieszczania się drobnej fauny oraz że zmieni się bioróżnorodność. Ponadto określono wpływ na krajobraz, który zmieni się w wyniku zainwestowania nowymi obiektami, oraz określono, że dojdzie do lokalnych drobnych oddziaływań na klimat, w wyniku zacieniania, zmian przewietrzania oraz w związku z pojawieniem się większej ilości terenów utwardzonych – zmianą bilansu wodnego. Określono brak wpływu na obszary Natura 2000 oraz określono, że projektowany plan nie chroni terenów opracowania przed efektem klęsk żywiołowych – potencjalnie mogących wystąpić w obszarze opracowania, a do których zaliczono przede wszystkim deszcze nawalne oraz susze.

Wykazano brak transgranicznego oddziaływania na środowisko z uwagi na brak zainwestowania w skali mogącej nieść oddziaływania poza granicami naszego kraju.

Prognoza wykazała szereg powiązań z dokumentami strategicznymi – w tym z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które wynikają bezpośrednio z powiązań z dokumentami gminnymi, do których należą m.in.: Strategii Rozwoju Gminy Somonino na lata 2020-2029. Powyższe opracowanie wynika oczywiście bezpośrednio z dokumentów regionalnych (szczebel powiatowy i wojewódzki) takich jak: Strategia Rozwoju Powiatu Kartuskiego 2040 oraz Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Pomorskiego 2030. One zaś

wynikają z dokumentów krajowych tj. Strategia Rozwoju Kraju 2020 oraz Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Ustalenia planu, wskazują w części na nowe przeznaczenie i dotyczą wyparcia funkcji rolnej na rzecz funkcji mieszkalnej, usługowej. W podsumowaniu prognozy wskazano, że w wyniku realizacji założeń planu, zostanie wyparta do końca aktualnie jeszcze będąca częściowo w obrębie opracowania funkcja użytkowania rolniczego, oraz że nastąpi wzrost wskaźnika powierzchni zabudowy w częściach do dzisiaj niezainwestowanych, a w obszarach zainwestowanych, że dojdzie do uzupełnienia lub modyfikacji dotychczasowego przeznaczenia.

Oceniono ustalenia planu w aspekcie ochrony środowiska. Wszystkie powyższe stwierdzenia są zgodne z teorią zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń i zagrożeń u źródła, co przynosi korzyści ekonomiczne, społeczne a przede wszystkim środowiskowe.

Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnej to zagrożenia, które najczęściej definiowane są dla sporządzanych planów zagospodarowania przestrzennego. Pewną rekompensatę dla środowiska może przynieść wprowadzenie zapisów dotyczących zachowania określonej ilości obszarów biologicznie czynnych oraz tych mówiących o kompensacji działań, które w fazie realizacji inwestycji powodują niszczenie wierzchnich warstw terenu.

W ujęciu końcowym określono, iż proponowany sposób zagospodarowania terenu działek nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach planu i poza nimi.

Oświadczenie autora prognozy

„Oświadczam, że jako autor prognozy oddziaływania na środowisko, posiadam stosowne wykształcenie i doświadczenie w sporządzaniu prognoz oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia.”

Mgr Katarzyna Kusztalak

